

РОЛЬ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СУСПІЛЬСТВІ

Сутнісна тенденція сучасного цивілізаційного розвитку – зростання ролі політичної культури у політичному дискурсі. Політична культура, умовно кажучи, – це певний духовний зріз політичної сфери суспільства, який відображає його духовний потенціал, сутність соціально-політичної системи, якість політичних відносин, базові політичні цінності та суспільні цілі, чинить вирішальний вплив на ідентифікацію соціально-політичного статусу особистості. Розвинена політична культура – це фундаментальна основа дієвого громадянського суспільства. Стан політичної культури позначається на функціонуванні політичної системи і суспільства.

Світ перебуває у генезі інформаційного суспільства. Інформація стала основним ресурсом та наповненням світових процесів, невинятковою є і політична сфера життя. У сучасній політичній культурі інформація стала одним із найважливіших ресурсів розвитку суспільства. В цьому сенсі актуалізується необхідність дослідження політичної культури в інформаційному суспільстві крізь призму сучасних інформаційних процесів та інформаційних війн, проблема якої є наріжною для українського суспільства, що перебуває у стані трансформації та модернізації протягом достатньо великого проміжку часу, особливо цей стан посилюється на фоні глобальної трансформаційної динаміки. Цей процес зумовлює необхідність відповідної політичної культури, від якої насамперед залежать характер і напрями політичного процесу, стабільність політичної системи, безпека інформаційно-політичного простору держави.

Людське суспільство протягом усієї своєї багатовікової історії пізнає й освоює навколишній світ, процеси та явища, які його гармонічно наповнюють, набуті знання, досвід, традиції, способи мислення використовує у створенні інституціональних структур для вдосконалення свого дальшого ефективного розвитку. Рівень цього розвитку фіксується в багатовимірному конструкті – ключі до розуміння, відправній точці дослідження – понятті «культура». В останній час пропонується проблема наукового пошуку набуває нових горизонтів осмислення, та визначається необхідністю виявлення політико-культурних проявів і наслідків інформаційних воєн, практичними завданнями реформування базових засад політико-

інформаційного простору українського суспільства. Політична культура як інструмент політичних перетворень і система цінностей, вміщує зразки політичної поведінки і моделі дій, обумовлює політичну свідомість, багато в чому визначає стійкість та цілісність розвитку суспільства й особистості, формує ідентичність нації та зміцнює єдність країни. Цей феномен впливає на всі сфери державного і громадянського буття, модифікує численні політичні процеси. Як компонент політичної системи, політична культура зумовлює її спрямованість, ціннісно-сміслові характеристики цілей, шляхи їх досягнення, рольові установки учасників. Сутнісні зміни суспільно-політичного життя України – перехід до демократичного ладу, розвиток громадянського суспільства, а також стрімке формування інформаційного суспільства – знаходять своє відображення у політичній культурі та, відповідно, й у подальшому розвитку української держави, процесах її модернізації.

На сучасному етапі світового розвитку наукові знання про прийоми, методи і засоби інформаційної війни перетворились на один з основних інструментів досягнення геополітичного домінування, де особливим різновидом зброї є інформація, а боротьба ведеться за цілеспрямовану зміну індивідуальної, групової та масової свідомості, за політичну й електоральну поведінку.

Нагальною є розробка комплексної системи протидії акціям інформаційної агресії, операціям інформаційної війни, оптимізація ефективності інформаційної політики держави на шляху розвитку політичної культури та становлення її демократичного типу. Зростає роль інформаційної безпеки як невід’ємної складової національної та політико-культурної безпеки будь-якої держави.

Особлива увага у сучасних дослідженнях приділяється проблемам трансформації політичної культури суспільства, ролі комунікативних процесів у її становленні, віртуалізації політико-культурного простору, медіа-впливам на політичну культуру і свідомість громадян, розширення арсеналу методів інформаційної війни, демократизації культури політичної участі і політичної діяльності тощо. Разом з тим, питання інформаційних воєн як фактору впливу на політичну культуру залишається відкритим.